

Yeni Kanun Teklifi

Özet

24 Kasım 2023 tarihinde TBMM gündemine giren Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında **Kanun Teklifiyle**, diğer düzenlemeler yanında vergi düzenlemelerine ilişkin değişiklikler önerilmiştir.

Söz konusu düzenleme önerileri aşağıda özetlenmiştir.

24.11.2023 tarihinde TBMM gündemine giren Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında **Kanun Teklifiyle**, diğer düzenlemeler yanında vergi düzenlemelerine ilişkin değişiklikler önerilmiştir.

Teklif, yürütme ve yürürlük maddeleri hariç 78 maddeden oluşmakta olup, 42 madde vergi düzenlemesi önerisi içermektedir.

Önerilen vergi düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

1. Kurumlar Vergisi Kanunu Düzenlemeleri

a) Yurt dışı iştirak kazançları istisnası

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan düzenlemeye göre, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri iştirak kazançları;

- Yurt dışı iştirakin anonim veya limited şirket olması,
- En az %10 sahiplik,
- En az 1 yıl süre kesintisiz elde tutma,
- İştirak kazancının en az %15 fiili vergi yükü taşıması (bazı faaliyetlerde kurumlar vergisi oranında),
- Kazancın beyannamenin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye getirilmesi,

koşullarıyla kurumlar vergisinden müstesnadır.

Kanun Teklifinin 56. maddesiyle, yukarıda sayılan koşullar aranmaksızın;

- İştirak payını elinde tutan şirketin yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 50 sine sahip olması ve
- Kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi,

koşullarıyla yurt dışı iştiraklerden elde edilen iştirak kazançlarının % 50'sinin kurumlar vergisinden müstesna tutulması önerilmektedir.

Teklifle ayrıca Cumhurbaşkanına, 5. maddede yer alan;

- Vergi yüküne ilişkin oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirme veya kurumlar vergisi oranına kadar artırma,
 - Diğer oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirme veya %100'e kadar artırma,
- konusunda yetki verilmesi önerilmektedir.

Teklifin bu haliyle yasalaşması durumunda, özetlenen değişiklikler, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
İstisnalar Madde 5 – (1) Aşağıda belirtilen kazançlar, kurumlar vergisinden müstesnadır: ... b) Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan iştirak kazançları; 1) İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 10'una sahip olması, 2) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması (Rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle veya yurt dışı iştirakin iç kaynaklarından yapılan sermaye artırımları nedeniyle elde edilen iştirak payları için sahip olunan eski iştirak paylarının elde edilme tarihi esas alınır.), 3) Yurt dışı iştirak kazancının kâr payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması; iştirak edilen şirketin esas faaliyet konusunun, finansal kiralama dahil finansman temini veya sigorta hizmetlerinin sunulması ya da menkul kıymet yatırımı olması durumunda, iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması, 4) İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi. Yurt dışındaki inşaat, onarım, montaj işleri ve teknik hizmetlerin yapılabilmesi için ilgili ülke	İstisnalar Madde 5 – (1) Aşağıda belirtilen kazançlar, kurumlar vergisinden müstesnadır: ... b) Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan iştirak kazançları; 1) İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 10'una sahip olması, 2) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması (Rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle veya yurt dışı iştirakin iç kaynaklarından yapılan sermaye artırımları nedeniyle elde edilen iştirak payları için sahip olunan eski iştirak paylarının elde edilme tarihi esas alınır.), 3) Yurt dışı iştirak kazancının kâr payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması; iştirak edilen şirketin esas faaliyet konusunun, finansal kiralama dahil finansman temini veya sigorta hizmetlerinin sunulması ya da menkul kıymet yatırımı olması durumunda, iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması, 4) İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi.

mevzuatına göre ayrı bir şirket kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda, özel amaç için kurulduğunun ana sözleşmelerinde belirtilmesi ve fiilen bu amaç dışında faaliyetinin bulunmaması şartıyla, söz konusu şirketlere iştirak edilmesinden elde edilen kazançlar için bu bentte belirtilen şartlar aranmaz. Bu bent uyarınca vergi yükü, kanunî veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kâr payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri verginin, bu dönemde elde edilen toplam dağıtılabılır kurum kazancı ile tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi toplamına oranlanması suretiyle tespit edilir. ... (2) Bu maddedeki istisnaların uygulanmasına ilişkin usûlleri tespit etmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...	Yurt dışındaki inşaat, onarım, montaj işleri ve teknik hizmetlerin yapılabilmesi için ilgili ülke mevzuatına göre ayrı bir şirket kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda, özel amaç için kurulduğunun ana sözleşmelerinde belirtilmesi ve fiilen bu amaç dışında faaliyetinin bulunmaması şartıyla, söz konusu şirketlere iştirak edilmesinden elde edilen kazançlar için bu bentte belirtilen şartlar aranmaz. Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki yabancı kurumların sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri iştirak kazançları için istisna oranı, iştirak payını elinde tutan şirketin yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 50 sine sahip olması ve kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla, bu bentte belirtilen diğer şartların sağlanması koşulu aranmaksızın %50 olarak uygulanır. Bu bent uyarınca vergi yükü, kanunî veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kâr payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri verginin, bu dönemde elde edilen toplam dağıtılabılır kurum kazancı ile tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi toplamına oranlanması suretiyle tespit edilir. ... (2) Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan; vergi yüküne ilişkin oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye veya kurumlar vergisi oranına kadar artırmaya, diğer oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddedeki istisnaların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. ...
--	--

b) Hizmet ihracında indirim

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan düzenlemeye göre, Türkiye'de yerleşmiş olmayanlara Türkiye'den verilen ve yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti ile eğitim ve sağlık hizmeti veren işletmelerin, bu hizmetlerden elde ettikleri kazancın % 50'si beyanname üzerinde matrahtan indirilebilmektedir.

Kanun Teklifinin 57. maddesiyle bu maddenin değiştirilerek;

- Maddede sayılan faaliyetlerden elde edilen kazançlara uygulanan istisna oranının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe

kadar tamamının Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla % 80'e çıkartılması,

- Cumhurbaşkanına, Türkiye'ye transfer edilecek kazanç tutarını sıfıra kadar indirme veya kanuni seviyesine kadar artırma konusunda yetki verilmesi,

önerilmektedir.

Teklifte değişikliğin, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Diğer indirimler Madde 10 – (1) Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır: ... ğ) Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır. Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları ve kazanç tutarları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, bu bendin uygulanmasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...	Diğer indirimler Madde 10 – (1) Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır: ... ğ) Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla, % 80'i. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır. Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları ve kazanç tutarları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya ve Türkiye'ye transfer edilecek kazanç tutarını sıfıra kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, bu bendin uygulanmasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...

c) Aracılı ihracat nedeniyle elde edilen kazançlara indirimli oran uygulaması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinin yedinci fıkrasında yer alan düzenlemeye göre, ihracat yapan kurumların, münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 5 puan indirimli uygulanmaktadır.

Düzenleme çerçevesinde, ihraç kaydıyla satış yapan kurumlar bu indirimden yararlanamamakta olup, Kanun Teklifinin 60. maddesiyle bu maddenin değiştirilerek, aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak imalatçı veya tedarikçi kurumların, dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına da bu indirimin uygulanması önerilmektedir.

Yapılması önerilen düzenlemeyle sadece, dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirilen ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazançların kapsama alındığı görülmekte olup, diğer kurumlara yapılan ihraç kayıtlı satışlar için 5 puanlık indirimin öngörülmediği anlaşılmaktadır.

Teklifte değişikliğin, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Kurumlar Vergisi Kanunu Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı Madde 32 – (1) Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %25 oranında alınır. Şu kadar ki bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %30 oranında alınır. ... (7) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 5 puan indirimli uygulanır. ...	Kurumlar Vergisi Kanunu Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı Madde 32 – (1) Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %25 oranında alınır. Şu kadar ki bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %30 oranında alınır. ... (7) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 5 puan indirimli uygulanır. <i>Aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak imalatçı veya tedarikçi kurumların, dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına da bu indirim uygulanır.</i> ...

d) Kur korumalı mevduat hesapları gelirleri vergi istisnaları

Kanun Teklifinin 61. maddesiyle;

- Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14. maddesinde yer alan, kur korumalı mevduat ve katılım hesapları gelirlerine uygulanan kurumlar vergisi istisnasının süresinin 30.06.2024 tarihine kadar uzatılması,

- Cumhurbaşkanına, sürenin bitimi sonrasında bu süreyi her defasında altı ayı geçmeyen süreler halinde uzatma, uygulanan istisna oranını azaltma ve tekrar kanuni seviyesine getirme, hesap türü, hesapların vadesi ve açılış tarihine göre istisna oranını azaltma ve farklı istisna oran belirleme yetkisi verilmesi,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 14 – (1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır: a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı, b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar. (2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 31/12/2023 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde	Geçici Madde 14 – (1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır: a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı, b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar. (2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 30/06/2024 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 31/12/2023 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(4) Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 31/12/2023 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Cumhurbaşkanı bu istisnayı 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.

(5) Bu madde kapsamındaki istisnalar 31/12/2023 tarihine kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanır.

(6) Bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

(7) Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.

(8) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 30/06/2024 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

(4) Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 30/06/2024 tarihine kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Cumhurbaşkanı bu istisnayı 30/06/2024 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya yetkilidir.

(5) Bu madde kapsamındaki istisnalar 30/06/2024 tarihine kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanır.

(6) Bu maddede öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

(7) Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanır.

(8) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk

durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyaı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.	ettirilmeyen vergiler, vergi ziyaı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. (9) Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen 30/6/2024 tarihini, bitim tarihinden itibaren her defasında altı ayı geçmeyen süreler halinde üç defa uzatmaya, kazanç istisnasını %0'a kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar artırmaya, istisna oranını; hesap türü, hesapların vadesi ve hesap açılış tarihine göre ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkilidir.
---	---

e) Yıllara sari inşaat ve onarma işleri istihkakları stopaj oranı

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 ve 30. maddeleri kapsamında, yıllara sari inşaat ve onarım işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılmaktadır. Söz konusu maddelerde, Cumhurbaşkanının kesinti oranını sıfıra kadar indirme veya kurumlar vergisi oranına kadar artırma yetkisi bulunmakta olup, Kanun Teklifiyle, istihkak bedelleri üzerinden yapılacak vergi kesintisi oranının belirlenmesine ilişkin yetkinin genişletilmesi önerilmektedir.

Önerilen düzenleme Cumhurbaşkanına, vergi kesintisi oranını, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkisi vermektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Vergi kesintisi Madde 15 – (1) Kamu idare ve kuruluşları, iktisadî kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler; kurumlara avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları aşağıdaki ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben % 15 oranında kesinti yapmak zorundadırlar: ... (4) Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, kurumlar vergisi oranına kadar yükseltmeye ve aynı sınırlar dahilinde üçüncü fıkrada belirtilen kazançlar için fon veya ortaklık türlerine göre ya da portföylerindeki varlıkların nitelik ve dağılımına göre farklaştırmaya yetkilidir. ...	Vergi kesintisi Madde 15 – (1) Kamu idare ve kuruluşları, iktisadî kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler; kurumlara avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları aşağıdaki ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben % 15 oranında kesinti yapmak zorundadırlar: ... (4) Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, kurumlar vergisi oranına kadar yükseltmeye ve aynı sınırlar dahilinde üçüncü fıkrada belirtilen kazançlar için fon veya ortaklık türlerine göre ya da portföylerindeki varlıkların nitelik ve dağılımına göre farklaştırmaya; birinci fıkranın (a) bendi kapsamındaki vergi kesintisi oranını, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlara

	taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkilidir. ...
Dar mükellefiyette vergi kesintisi Madde 30 – (1) Dar mükellefiyete tâbi kurumların aşağıdaki kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır: ... (8) Cumhurbaşkanı yukarıdaki fıkralarda belirtilen vergi kesintisi oranlarını, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye, sıfıra kadar indirmeye veya yukarıdaki fıkralarda belirtilen oranın bir katına kadar artırmaya yetkilidir. ...	Dar mükellefiyette vergi kesintisi Madde 30 – (1) Dar mükellefiyete tâbi kurumların aşağıdaki kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır: ... (8) Cumhurbaşkanı yukarıdaki fıkralarda belirtilen vergi kesintisi oranlarını, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye, sıfıra kadar indirmeye veya yukarıdaki fıkralarda belirtilen oranın bir katına kadar artırmaya; birinci fıkranın (a) bendi kapsamındaki vergi kesintisi oranını, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkilidir ...

f) Katılım Finans Kefalet Anonim Şirketinin kurumlar vergisinden muaf tutulması

Kanun Teklifiyle, katılım bankalarının ortağı olduğu ve katılım bankacılığı ilke ve esaslarına uygun her türlü finansman için kefalet vermek amacıyla kurulan Katılım Finans Kefalet Anonim Şirketinin kurumlar vergisinden muaf tutulması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Muafiyetler Madde 4 – (1) Aşağıda sayılan kurumlar, kurumlar vergisinden muaftır: ... p) 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında ihracatçıların lehine münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek amacıyla kurulan kurumlar.	Muafiyetler Madde 4 – (1) Aşağıda sayılan kurumlar, kurumlar vergisinden muaftır: ... p) 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında ihracatçıların lehine münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek amacıyla kurulan kurumlar ile katılım bankalarının ortağı olduğu ve katılım

...	<i>bankacılığı ilke ve esaslarına uygun her türlü finansman için kefalet vermek amacıyla kurulan Katılım Finans Kefalet Anonim Şirketi.</i> ...
-----	--

2. Gelir Vergisi Kanunu Düzenlemeleri

a) Hizmet ihracında indirim

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendinde yer alan düzenlemeye göre, Türkiye'de yerleşmiş olmayanlara Türkiye'den verilen ve yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti ile eğitim ve sağlık hizmeti veren işletmelerin, bu hizmetlerden elde ettikleri gelirin % 50'si beyanname üzerinde beyan edilen gelirden indirilebilmektedir.

Kanun Teklifinin 10. maddesiyle bu maddenin değiştirilerek;

- Maddede sayılan faaliyetlerden elde edilen gelirlere uygulanan istisna oranının, elde edildiği takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla % 80'e çıkartılması,
- Cumhurbaşkanı, Türkiye'ye transfer edilecek kazanç tutarını sıfıra kadar indirme veya kanuni seviyesine kadar artırma konusunda yetki verilmesi,

önerilmektedir.

Teklifte değişikliğin, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Diğer indirimler Madde 89 – Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıdaki indirimler yapılabilir: ... 13. Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri	Diğer indirimler Madde 89 – Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıdaki indirimler yapılabilir: ... 13. Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın, elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının

belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır. Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları ve kazanç tutarları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, bu bendin uygulamasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...	Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla, %80'i. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır. Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları ve kazanç tutarları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya ve Türkiye'ye transfer edilecek kazanç tutarını sıfıra kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar artırmaya Cumhurbaşkanı, bu bendin uygulamasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...
--	---

b) Yıllara sâri inşaat ve onarma işleri istihkakları stopaj oranı

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi kapsamında, yıllara sâri inşaat ve onarım işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılmaktadır. Söz konusu maddede, Cumhurbaşkanının kesinti oranını sıfıra kadar indirme veya kurumlar vergisi oranına kadar artırma yetkisi bulunmakta olup, Kanun Teklifiyle, istihkak bedelleri üzerinden yapılacak vergi kesintisi oranının belirlenmesine ilişkin yetkinin genişletilmesi önerilmektedir.

Önerilen düzenleme Cumhurbaşkanına, vergi kesintisi oranını, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye yetkisi vermektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Vergi tevkifatı Madde 94 – Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar. ... Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki; - Tam ve dar mükellefler ile gerçek ve tüzel kişiler itibarıyla,	Vergi tevkifatı Madde 94 – Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar. ... Cumhurbaşkanı, bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki; - Tam ve dar mükellefler ile gerçek ve tüzel kişiler itibarıyla,

...	- 3 numaralı bent kapsamında ödenen istihkak bedellerinden, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte,
farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.	...
...	farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.
	...

c) İhracatta götürü gider uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan birinci parantez içi hüküm çerçevesinde mükellefler, ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları ve belgesini temin edemedikleri giderlerine karşılık olmak üzere, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla hesaplanan bu giderlerini ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilmektedir.

Kanun Teklifiyle, 1995 yılından beri yürürlükte olan bu düzenleme kapsamında yapılan götürü gider uygulamasına son verilmesi önerilmektedir. Maddenin gerekçesinde, bu uygulamanın vergi matrahını aşındırdığı ve ihtilaflara neden olduğu, ayrıca OECD nezdinde de bu şekilde belgeye dayanmayan götürü gider uygulamalarının eleştiri konusu yapıldığı, geline nokta da harcamaların belgelendirilmesinde sorun olmadığı da dikkate alınarak götürü gider uygulamasının yürürlükten kaldırıldığı ifade edilmektedir.

Düzenleme, 01.01.2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe girecektir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
İndirilecek giderler Madde 40 – Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir: 1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) ...	İndirilecek giderler Madde 40 – Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir: 1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) ...

d) Yurt dışı kâr payı istisnası

Gelir Vergisi Kanunu'nun 22. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan hüküm çerçevesinde, tam mükellef kurumlardan elde edilen, kâr paylarının yarısı gelir vergisinden müstesnadır.

Kanun teklifiyle, 22. maddeye eklenecek iki fıkra hükmüyle;

- Gerçek kişilerce, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kurumların ödenmiş sermayesinin en az %50'sine sahip olunması ve elde edilen kâr payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye getirilmesi şartıyla, elde edilen kar paylarının yarısının gelir vergisinden istisna tutulması,
- Ayrıca istisna ve iştirak oranının azaltılması veya artırılmasına yönelik Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,

önerilmektedir.

Düzenleme, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Menkul sermaye iratlarında Madde 22 – ...	Menkul sermaye iratlarında Madde 22 – ... <i>4. Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kurumlardan elde edilen, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarının yansı, bu kurumların ödenmiş sermayesinin en az %50'sine sahip olunması ve kâr payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla gelir vergisinden müstesnadır.</i> <i>5. Cumhurbaşkanı, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan kar paylarına uygulanacak istisna oranı ile dördüncü fıkradaki %50 oranını ayrı ayrı veya birlikte %0'a kadar indirmeye veya yüzde %100'e kadar artırmaya yetkilidir.</i>

e) İnternet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan bazı hizmetler nedeniyle elde edilen gelirlere istisna

Gelir Vergisi Kanunu'nun 20/B. maddesinde yer alan düzenleme çerçevesinde, internet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içeriklerin paylaşılması suretiyle elde edilen gelirler gelir vergisinden müstesnadır.

Kanun Teklifiyle, istisnanın kapsamının genişletilerek, gerçek kişilerin; internet sayfası/ sitelerinde veya herhangi bir dijital platformda metin, görüntü, ses, video gibi içerikleri paylaşması; internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden eğitim, yemek tarifi, ürün tanıtımı gibi videolar paylaşması veya yine bu ortamlar üzerinden veri işleme ve geliştirme gibi içerikler paylaşmak suretiyle kazanç elde ettikleri gelirlerin de istisna kapsamına alınması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası Madde 20/B – ... İnternet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesnadır. ...	Sosyal içerik üreticiliği, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetler ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası Madde 20/B – ... İnternet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ve bu ortamlar üzerinden verilen bireysel kurs, eğitim, veri işleme ve geliştirme, ürün tanıtımı gibi hizmetlerden sağlanan kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesnadır. ...

f) Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 67. maddesi kapsamında uygulanan stopaj oranları konusunda yetki

Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 67. maddesi kapsamında birçok gelir stopaj yoluyla vergilendirilmekte olup, Cumhurbaşkanının, stopaj oranlarını belli sınırlar çerçevesinde artırma veya indirme yetkisi bulunmaktadır.

Kanun Teklifiyle yetkinin kapsamının genişletilerek, yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan gelirler ve döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen faiz gelirleri ve kar payları üzerinden söz konusu madde kapsamında yapılacak stopaj oranını ayrı ayrı veya birlikte %40’a kadar artırma ve maddede yer alan oranları her bir sermaye piyasası aracı, ihraç edenler, ihraç veya iktisap tarihi, hesap türü, hesap açılış tarihi, kazanç ve irat türü ile bunların vadesi, elde tutulma süresi ve elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden veya diğer şekillerde elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı %40’a kadar artırma konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 67 – ... 6) Bu maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarında belirtilen tevkiyat oranlarını yabancı para cinsinde ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan getiriler ile döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen faiz gelirleri için ayrı ayrı veya birlikte bir katına kadar artırmaya veya kanunî oranına kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. ... 17) Cumhurbaşkanı bu maddede yer alan oranları her bir sermaye piyasası aracı,	Geçici Madde 67 – ... 6) Bu maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarında belirtilen tevkiyat oranlarını yabancı para cinsinde ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan getiriler ile döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen kâr payı, faiz gelirleri için ayrı ayrı veya birlikte % 40’a kadar artırmaya veya kanunî oranına kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. ... 17) Cumhurbaşkanı bu maddede yer alan oranları her bir sermaye piyasası aracı, ihraç

kazanç ve irat türü ile bunların vadesi, elde tutulma süresi ve bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden veya diğer şekillerde elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya %15'e kadar artırmaya yetkilidir. ...	edenler, ihraç veya iktisap tarihi, hesap türü, hesap açılış tarihi, kazanç ve irat türü ile bunların vadesi, elde tutulma süresi ve bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden veya diğer şekillerde elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya %40'a kadar artırmaya yetkilidir. ...
---	--

g) Sporcu ücretlerinin vergilendirilmesi

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 72. maddesinde sporcu ücretlerinin vergilendirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmış olup, bu düzenleme kapsamında sporcu ücretlerinin sabit oranlarda stopaj suretiyle vergilendirilmesi, elde edilen ücret tutarının gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde ise yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi öngörülmüştür. Bu düzenleme geçici olup, uygulama süresi 31.12.2023 tarihinde son bulacaktır.

Kanun Teklifiyle;

- Özetlenen düzenlemenin uygulama süresinin 31.12.2028 tarihine kadar uzatılması,
- Cumhurbaşkanına maddenin uygulama süresini beş yıla kadar uzatma ve stopaj oranlarını artırma ve azaltma yetkisi verilmesi,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 72 – (1) 31/12/2023 tarihine kadar sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerden aşağıdaki oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır. a) Lig usulüne tabi spor dallarında; 1) En üst ligdekiler için % 20, 2) En üst altı ligdekiler için % 10, 3) Diğer liglerdeki için % 5, b) Lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile milli sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden % 5. ... (4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.	Geçici Madde 72 – (1) 31/12/2028 tarihine kadar sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerden aşağıdaki oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır. a) Lig usulüne tabi spor dallarında; 1) En üst ligdekiler için % 20, 2) En üst altı ligdekiler için % 10, 3) Diğer liglerdeki için % 5, b) Lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile milli sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden % 5. ... (4) Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan; 31/12/2028 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, oranları sıfıra kadar indirmeye, bir katına kadar artırmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

h) Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlarda istisna

Gelir Vergisi Kanunu'nun 76. maddesiyle, Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31.12.2028 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.

Kanun Teklifiyle;

- Özetlenen düzenlemenin uygulama süresinin 31.12.2028 tarihine kadar uzatılması,
 - Cumhurbaşkanı'na, önerilen süreyi beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmesi,
- önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 76 – 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. İstisna edilen bu kazançlar üzerinden 94 üncü madde kapsamında tevkiyat yapılmaz. Münhasıran bu kazançlar için gelir vergisi mükelleflerince yıllık beyanname verilmez, bu kazançlar verilecek beyannamelere dahil edilmez.	Geçici Madde 76 – 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31/12/2028 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. İstisna edilen bu kazançlar üzerinden 94 üncü madde kapsamında tevkiyat yapılmaz. Münhasıran bu kazançlar için gelir vergisi mükelleflerince yıllık beyanname verilmez, bu kazançlar verilecek beyannamelere dahil edilmez. <i>Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan 31/12/2028 tarihini beş yıla kadar uzatmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.</i>

3) Vergi Usul Kanunu Düzenlemeleri

a) Bazı varlıklar için hızlandırılmış amortisman uygulaması

Vergi Usul Kanunu'nun geçici 30. maddesinde, sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunan mükelleflerce bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ya da yatırım teşvik belgesi bulunan mükelleflerce bu belge kapsamında 31.12.2023 tarihine kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve sürelerinin, mevcut faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanması öngörülmüştür.

Kanun Teklifiyle, uygulamanın süresinin 31.12.2024 tarihine kadar uzatılması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 30 –Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji	Geçici Madde 30 –Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

<i>Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerçe münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsurath çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespiti Cumhurbaşkanlığı, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığınca yetkilidir.</i> <i>Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine (bu tarihler dâhil) kadar, birinci fıkrada belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için aynı fıkra uygulamasından yararlanılabilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilidir.</i>	<i>Kanunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerçe münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsurath çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespiti Cumhurbaşkanlığı, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığınca yetkilidir.</i> <i>Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2024 tarihine (bu tarihler dâhil) kadar, birinci fıkrada belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için aynı fıkra uygulamasından yararlanılabilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilidir.</i>
--	---

b) Finans kurumlarında enflasyon düzeltmesi

Vergi Usul Kanunu'nun geçici 33. maddesinde, 31.12.2023 tarihli mali tabloların, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulması, yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkının geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilmesi, bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârının vergiye tabi tutulmaması ve geçmiş yıl zararının zarar olarak kabul edilmemesi öngörülmüştür. 2023 sonrasında ise koşullara bağlı olarak aynı Kanun'un mükerrer 298/A maddesi kapsamında enflasyon düzeltmesi uygulaması yapılacaktır.

Kanun Teklifiyle, geçici 33. maddede yapılacak değişikliklerle;

- Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapacakları enflasyon düzeltmesi sonucu oluşacak kar veya zararların kazancın tespitinde dikkate alınmaması,
- Cumhurbaşkanına, sayılan kurumlarca geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2026

hesap döneminde enflasyon düzeltmesi yapılması durumunda, enflasyon düzeltmesi sonucu oluşacak kâr veya zararların kazancın tespitinde dikkate alınmaması yönünde düzenleme yapma yetkisi verilmesi,

önerilmektedir.

Bu düzenlemeden, sayılan kurumların 2024 ve 2025 yıllarında enflasyon düzeltmesi yapacakları, düzeltilmiş değerler üzerinden amortisman uygulayabilecekleri ancak enflasyon düzeltmesi sonucu oluşacak kâr veya zararlarını kazancın tespitinde dikkate alamayacakları anlaşılmaktadır.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 33 –Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir. 31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.	Geçici Madde 33 –Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir. 31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez. Bankalar, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Bu fıkra kapsamında belirlenen dönemleri geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere bir hesap dönemi kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A)

	<i>fikrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.</i> <i>Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.</i>
--	--

4) Damga Vergisi Kanunu Düzenlemeleri

a) Uluslararası ihalelere ilişkin kâğıtlarda damga vergisi istisnası

Damga Vergisi Kanunu'nun ek 2. maddesinde ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetlere ilişkin bazı kâğıtlar damga vergisinden müstesna tutulmuş olup, maddenin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların faaliyetlerine ilişkin kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Kanun'un ek 2. maddesinde yer alan "Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale" şeklindeki tanımda bulunan "ve yabancı firmalarca da teklif verilen" ibaresi Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş olup, söz konusu Karar 28.04.2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sonrasında, yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğine bakılmaksızın, madde kapsamında olan yatırımlara ilişkin olarak ihale makamlarınca, yerli ve yabancı isteklilere açık olarak çıkılan tüm ihalelerde düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesna olmuştur.

Kanun Teklifiyle;

- Damga vergisi istisnasının yalnızca ülkeye döviz girişine hizmet eden yabancı para ile finanse edilen yatırımlar yönünden devamı için düzenleme yapılması,
- Mevcut durumda cari yıl yatırım programları Cumhurbaşkanlığı Kararları ile yürürlüğe konulduğundan, mülga Kalkınma Bakanlığına yapılan atfın değiştirilmesi,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Ek Madde 2 – ... 2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını	Ek Madde 2 – ... 2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. a) Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);

üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç); i) Tam mükellef olması hâlinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri, ii) Dar mükellef olması hâlinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dâhil) yapacakları satış ve teslimleri, iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı hâlinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri, iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik ve benzeri hizmet satışları. ...	i) Tam mükellef olması hâlinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri, ii) Dar mükellef olması hâlinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dâhil) yapacakları satış ve teslimleri, iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı hâlinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri, iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik ve benzeri hizmet satışları. ...
---	--

b) İhalenin iptali halinde, sözleşmenin hükmünden yararlanılmayan kısma isabet eden damga vergisinin iadesi

Damga Vergisi Kanunu'na ek (1) sayılı Tablonun "II-Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün 2. fıkrasında;

- İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları damga vergisine tabi kâğıtlardan sayılmış,
- Fıkranın parantez içi hükmüyle Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikâyet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısma isabet eden damga vergisinin ret ve iade olunacağı,

hükme bağlanmıştır.

Özetlenen fıkra daha önce yer alan, sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisinin ret ve iade edilmeyeceğine ilişkin cümle Anayasa Mahkemesinin 13.12.2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan kararıyla iptal edilmiştir.

Kanun teklifiyle, Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alınarak, ihale kararlarında olduğu gibi, Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikâyet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi hâlinde, iptal edilen ihaleye ilişkin olarak, ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin damga vergisinin hükmünden yararlanılmayan kısmının iadesi önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
(I) Sayılı Tablo Damga Vergisine Tabi Kağıtlar ... II. Kararlar ve mazbatalar ... 2. İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. ...	(I) Sayılı Tablo Damga Vergisine Tabi Kağıtlar ... II. Kararlar ve mazbatalar ... 2. İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın iptal edilmesi halinde, bu ihale kararı ve ihaleye ilişkin olarak ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur.) ...

5) Harçlar Kanunu Düzenlemeleri

a) Ticaret sicili düzeltmelerine ilişkin istisna

Kanun Teklifiyle, Harçlar Kanunu'nun 13. maddesinde değişiklik yapılarak, ilgililerin bir kusuru olmaksızın nüfus idarelerinden kaynaklanan maddi hatalar nedeniyle nüfus idarelerince yapılan re'sen düzeltmelere istinaden ticaret sicilinde yapılan düzeltmelerin yargı harcından müstesna tutulması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Harçtan müstesna işlemler Madde 13 – Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır: ... e) Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltilmeler, ...	Harçtan müstesna işlemler Madde 13 – Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır: ... e) Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltilmeler ile ilgililerin kusuru olmaksızın nüfus idareleri tarafından re'sen yapılacak düzeltmeler sonucu ticaret sicilinde yapılacak düzeltmeler, ...

b) Tapu kayıtlarının düzeltilmesinde tapu harcı istisnası

Kanun Teklifiyle, Harçlar Kanunu'nun 59. maddesinde değişiklik yapılarak, ilgililerin bir kusuru olmaksızın nüfus idarelerinden kaynaklanan maddi hatalar nedeniyle nüfus idarelerince yapılan re'sen düzeltmelere istinaden tapu kayıtlarının tashihlerinin tapu harcından istisna tutulması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Harçtan müstesna tutulan işlemler Madde 59 – Aşağıdaki yazılı işlemler harçtan müstesnadır. ... c) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tashihleri, ...	Harçtan müstesna tutulan işlemler Madde 59 – Aşağıdaki yazılı işlemler harçtan müstesnadır. ... c) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların ve nüfus idareleri tarafından re'sen yapılacak düzeltmeler sonucu tapu kayıtlarının tashihleri, ...

c) Liman çıkış belgesi

Kanun Teklifiyle, denizcilik mevzuatında yer alan düzenlemelere paralel olarak Harçlar Kanunu'nun 98, 102 ve 107. maddelerinde yer alan yola elverişlilik belgesinin adının "liman çıkış belgesi" olarak değiştirilmesi önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Harçtan müstesna tutulan işlemler Madde 98 – Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır: a) İlgililerin kusurları olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek suretler, b) Mücbir sebeplerden dolayı limana uğrıyan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri avında kullanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan milli balık ve sünger gemilerine verilecek yola elverişlilik belgeleri, c) Turist nakleden ve başkaca ticari işlemde bulunmayan turist gemileriyle, ilmi mevzularda kullanılan gemilerin yola elverişlilik belgeleri.	Harçtan müstesna tutulan işlemler Madde 98 – Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır: a) İlgililerin kusurları olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek suretler, b) Mücbir sebeplerden dolayı limana uğrıyan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri avında kullanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan milli balık ve sünger gemilerine verilecek liman çıkış belgeleri, c) Turist nakleden ve başkaca ticari işlemde bulunmayan turist gemileriyle, ilmi mevzularda kullanılan gemilerin liman çıkış belgeleri.
Yola elverişlilik belgesi harcında indirim Madde 102 - Türkiye limanları arasında muntazam seferler yapan ticaret gemilerinden hareketlerinde tam, dönüşlerine kadar uğrıyacakları liman ve iskelelerde 1/5 nispetinde, keza ticari işlemlerde bulunmayan ticaret gemilerinden de 1/5 nispetinde yola elverişlilik belgesi harcı alınır.	Liman çıkış belgesi harcında indirim Madde 102 - Türkiye limanları arasında muntazam seferler yapan ticaret gemilerinden hareketlerinde tam, dönüşlerine kadar uğrıyacakları liman ve iskelelerde 1/5 nispetinde, keza ticari işlemlerde bulunmayan ticaret gemilerinden de 1/5 nispetinde liman çıkış belgesi harcı alınır.
Ödeme zamanı	Ödeme zamanı

Madde 107 – Gemi ve liman harçlarının tamamı peşin olarak ödenmedikçe, harca mevzu olan işlem yapılmaz. Ancak, liman başkanlığı bulunmayan iskelelere uğrayan gemilerden yola elverişlilik belgesi harcı ilk uğradığı liman başkanlığı bulunan limanda tahsil edilir.	Madde 107 – Gemi ve liman harçlarının tamamı peşin olarak ödenmedikçe, harca mevzu olan işlem yapılmaz. Ancak, liman başkanlığı bulunmayan iskelelere uğrayan gemilerden liman çıkış belgesi harcı ilk uğradığı liman başkanlığı bulunan limanda tahsil edilir.
---	---

d) Uluslararası ihalelere ilişkin işlemlerde harç istisnası

Harçlar Kanunu'nun ek 1. maddesinde ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetlere ilişkin bazı işlemler harçlardan müstesna tutulmuş olup, maddenin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların faaliyetlerine ilişkin işlemler harçlardan müstesnadır.

Kanun'un ek 1. maddesinde yer alan "Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale" şeklindeki tanımda bulunan "ve yabancı firmalarca da teklif verilen" ibaresi Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş olup, söz konusu Karar 28.04.2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sonrasında, yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğine bakılmaksızın, madde kapsamında olan yatırımlara ilişkin olarak ihale makamlarınca, yerli ve yabancı isteklilere açık olarak çıkılan tüm ihalelerde yapılan işlemler harçlardan müstesna olmuştur.

Kanun Teklifiyle;

- Harç istisnasının yalnızca ülkeye döviz girişine hizmet eden yabancı para ile finanse edilen yatırımlar yönünden devamı için düzenleme yapılması,
- Mevcut durumda cari yıl yatırım programları Cumhurbaşkanlığı Kararları ile yürürlüğe konulduğundan, mülga Kalkınma Bakanlığına yapılan atfın değiştirilmesi,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Ek Madde 1 – ... 2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla harçtan müstesnadır. a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını	Ek Madde 1 – ... 2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla harçtan müstesnadır. a) Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);

üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);	...
...	

e) Gemi ve liman harçları

Kanun Teklifiyle, Harçlar Kanunu'na bağlı (7) sayılı tarifenin "II. Liman işlemleri" başlıklı bölümünde yapılacak değişiklikler;

- Liman çıkış belgelerinden alınacak harçlara ilişkin tarifenin oluşturulması,
- Mevcut uygulamada ismi değiştirilen belgelerin yeni isimlerine yer verilmesi, Harçlar Kanunu kapsamında bulunmayıp denizcilik mevzuatında yer alan diğer sörvey belgelerinin harç kapsamına alınması, ayrıca (a) ve (b) bentlerindeki harç tutarlarının yeniden belirlenmesi ve
- Seyir izin belgelerinden alınacak harçlara ilişkin tarifenin oluşturulması, önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 3. <i>Yola elverişlilik</i> belgesi: Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır: 11-150 rüsum tonilatoluk gemilerden 330,30 TL 151-500 rüsum tonilatoluk gemilerden 562,65 TL 501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden 1.144,95 TL 3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden 1.430,85 TL 10 rüsum tonilatoya kadar olan gemiler harçtan muaftır.	(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 3. <i>Liman çıkış</i> belgesi: Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır: 11-500 rüsum tonilatoluk gemilerden (750,00 TL) 501-2.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (2.000,00 TL) 2.001 -4.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (4.000,00 TL) 4.001-8.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (6.000,00 TL) 8.001-10.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (10.000,00 TL) 10.001-30.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (20.000,00 TL) 30.001-50.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (30.000,00 TL) 50.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden (50.000,00 TL)
(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 8. Gemi sörvey belgeleri: a) Yolcu gemisi emniyet belgesi, yük gemisi teçhizat ve inşa emniyet belgesi, uluslararası yükleme sınırı belgesi, yük gemisi telsiz-telefon emniyet belgesi, telsiz-telgraf emniyet belgesi, 0,514 TL	(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 8. Gemi sörvey belgeleri: a) Yolcu gemisi emniyet belgesi, yük gemisi inşa emniyet belgesi, yük gemisi teçhizat emniyet belgesi, uluslararası yükleme sınırı belgesi, yük gemisi radyo emniyet belgesi, uluslararası tonilato belgesi, sıvılaştırılmış gazları dökme halde taşımak için

(Her bir belge için ayrı ayrı olmak üzere) En az (269,85 TL) maktu harca ilave olarak beher rüsum tonilatosundan. Her belgenin harç tutarı (2.883,75 TL)'den çok olamaz. b) Muafiyet belgesi 562,65 TL (Yukarıdaki bölümde yazılı belgelerin konsolosluklarca yapılacak temdidi işleminden de aynı miktarda harç alınır.)	uluslararası uygunluk belgesi, sıvılaştırılmış gazları dökme halde taşımak için uygunluk belgesi, tehlikeli kimyasal maddeleri dökme halde taşımak için uygunluk belgesi, tehlikeli kimyasal maddeleri dökme halde taşımak için uluslararası uygunluk belgesi, uluslararası emniyet yönetimi kodu uygunluk belgesi, emniyet yönetimi belgesi, uluslararası gemi güvenlik belgesi, uluslararası denizcilik katı dökme yükler koduna uygunluk belgesi, tehlikeli yük taşıyan gemiler için özel gerekliliklerle birlikte uygunluk belgesi, uluslararası yüksek hızlı tekne emniyet belgesi, özel amaçlı gemi emniyet belgesi, uluslararası petrolle kirlenmenin önlenmesi belgesi, zararlı sıvı maddeleri dökme halde taşımak için uluslararası petrolle kirliliğin önlenmesi belgesi, uluslararası hava kirliliğini önleme belgesi, uluslararası makine hava kirliliğini önleme belgesi, uluslararası organik tutunma önleyici sistem sertifikası, tahıl taşıma için yetkilendirme belgesi, uluslararası enerji verimliliği sertifikası, uluslararası balast suyu yönetim sertifikası, uluslararası pis su kirliliğini önleme belgesi, yolcuların ölümünden veya yaralanmalarından doğan sorumluluğa ilişkin sigorta veya diğer mali teminat sertifikası, petrol kirliliği zararları hukuki sorumluluğu ile ilgili sigorta veya diğer mali teminat sertifikası, gemi yakıtlarından kaynaklanan petrol kirliliği zararları hukuki sorumluluğu ile ilgili sigorta veya diğer mali teminat sertifikası, (Her bir belge için ayrı ayrı olmak üzere) En az 500,00 TL maktu harca ilave olarak beher rüsum tonilatosundan (1 TL) Her belgenin harç tutarı 8.000,00 TL'den çok olamaz. b) Muafiyet belgesi (1.000 TL)																								
(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 10. Transitlog belgesi: Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır: <table border="0"> <tr> <td>11-100 rüsum tonilatoluk gemilerden</td><td>17,00 TL</td></tr> <tr> <td>101-250 rüsum tonilatoluk gemilerden</td><td>241,05 TL</td></tr> <tr> <td>251-500 rüsum tonilatoluk gemilerden</td><td>492,15 TL</td></tr> <tr> <td>501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden</td><td>990,75 TL</td></tr> <tr> <td>3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden</td><td>1.238,55 TL</td></tr> </table> 10 rüsum tonilatoya kadar olan gemiler harçtan muaftır.	11-100 rüsum tonilatoluk gemilerden	17,00 TL	101-250 rüsum tonilatoluk gemilerden	241,05 TL	251-500 rüsum tonilatoluk gemilerden	492,15 TL	501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden	990,75 TL	3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden	1.238,55 TL	(7) Sayılı Tarife Gemi ve liman harçları II. Liman işlemleri: 10. Seyir izin belgesi: Deniz araçlarından aşağıdaki tarifeye göre harç alınır. <table border="0"> <tr> <td>Boyları 5 metreden 10 metreye kadar olanlardan</td><td>(900,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boyları 10 metreden 15 metreye kadar olanlardan</td><td>(1.800,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boyları 15 metreden 20 metreye kadar olanlardan</td><td>(3.000,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boylan 20 metreden 25 metreye kadar olanlardan</td><td>(9.000,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boyları 25 metreden 30 metreye kadar olanlardan</td><td>(15.000,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boyları 30 metreden 40 metreye kadar olanlardan</td><td>(30.000,00 TL)</td></tr> <tr> <td>Boyları 40 metre üzeri olanlardan</td><td>(60.000,00 TL)</td></tr> </table>	Boyları 5 metreden 10 metreye kadar olanlardan	(900,00 TL)	Boyları 10 metreden 15 metreye kadar olanlardan	(1.800,00 TL)	Boyları 15 metreden 20 metreye kadar olanlardan	(3.000,00 TL)	Boylan 20 metreden 25 metreye kadar olanlardan	(9.000,00 TL)	Boyları 25 metreden 30 metreye kadar olanlardan	(15.000,00 TL)	Boyları 30 metreden 40 metreye kadar olanlardan	(30.000,00 TL)	Boyları 40 metre üzeri olanlardan	(60.000,00 TL)
11-100 rüsum tonilatoluk gemilerden	17,00 TL																								
101-250 rüsum tonilatoluk gemilerden	241,05 TL																								
251-500 rüsum tonilatoluk gemilerden	492,15 TL																								
501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden	990,75 TL																								
3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden	1.238,55 TL																								
Boyları 5 metreden 10 metreye kadar olanlardan	(900,00 TL)																								
Boyları 10 metreden 15 metreye kadar olanlardan	(1.800,00 TL)																								
Boyları 15 metreden 20 metreye kadar olanlardan	(3.000,00 TL)																								
Boylan 20 metreden 25 metreye kadar olanlardan	(9.000,00 TL)																								
Boyları 25 metreden 30 metreye kadar olanlardan	(15.000,00 TL)																								
Boyları 30 metreden 40 metreye kadar olanlardan	(30.000,00 TL)																								
Boyları 40 metre üzeri olanlardan	(60.000,00 TL)																								

	<i>Aracın boyunun tespitinde bir metreden küçük değerler dikkate alınmaz. Şu kadar ki Milli Gemi Sicili, Türk Uluslararası Gemi Sicili ve Bağlama Kütüğüne kayıtlı deniz araçlarına verilen belgelerden bu tarifiede yer alan harçlar üçte biri oranında alınır.</i>
--	--

e) İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları

Kanun Teklifiyle;

- Bağlama kütüğüne kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının bağlama kütüğü ruhsatnamelerinin yıllık harca tabi tutulması,
- Tarife değiştirilerek bağlama kütüğüne kaydedilen söz konusu araçlara verilecek ruhsatnamelerden alınacak harçların yeniden belirlenmesi,
- Birden fazla yıl için düzenlenen ruhsatnamelerde harcın, düzenlemenin/yenilemenin yapıldığı tarihte geçerli harç tutarı ile ruhsatnamenin geçerlik süresinin çarpımı suretiyle hesaplanması,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
(8) Sayılı Tarife İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları XIII – Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden alınacak harçlar: <i>10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre oluşturulan bağlama kütüklerine kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnamelerden ve bunların vizelerinden (Gemi, deniz ve iç su aracının boyuna göre):</i> <i>5 metreden 9 metreye kadar olanlardan 3.507,75 TL</i> <i>9 metreden 12 metreye kadar olanlardan 7.019,25 TL</i> <i>12 metreden 20 metreye kadar olanlardan 14.041,50 TL</i> <i>20 metreden 30 metreye kadar olanlardan 28.086,15 TL</i> <i>30 metreden büyük olanlardan 56.177,55 TL</i> Aracın boyunun tespitinde bir metreden küçük değerler dikkate alınmaz. Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları için alınacak ruhsatname ve yapılacak vize işlemleri bu bölümdeki harçlardan müstesnadır.	(8) Sayılı Tarife İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları XIII – Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden alınacak harçlar: <i>26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre bağlama kütüklerine kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnamelerden (Gemi, deniz ve iç su aracının boyuna göre her yıl için):</i> <i>5 metreden 7 metreye kadar olanlardan (5.000,00 TL)</i> <i>7 metreden 9 metreye kadar olanlardan (7.500,00 TL)</i> <i>9 metreden 12 metreye kadar olanlardan (10.000,00 TL)</i> <i>12 metreden 15 metreye kadar olanlardan (15.000,00 TL)</i> <i>15 metreden 20 metreye kadar olanlardan (25.000,00 TL)</i> <i>20 metreden 30 metreye kadar olanlardan (50.000,00 TL)</i> <i>30 metreden büyük olanlardan (100.000,00 TL) alınır.</i> Aracın boyunun tespitinde bir metreden küçük değerler dikkate alınmaz. Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları için alınacak ruhsatname ve yapılacak vize işlemleri bu bölümdeki

	harçlardan müstesnadır. <i>Ruhsatnamenin birden fazla yıl için düzenlenmesi durumunda harç, ruhsatnamenin düzenlendiği ya da yenilendiği tarihte geçerli harç tutarı ile ruhsatnamenin geçerlilik süresinin çarpımı suretiyle hesaplanır.</i>
--	---

6) Katma Değer Vergisi Kanunu Düzenlemeleri

a) Sorumlu Sıfatıyla KDV beyan, ödeme ve indirim zamanı

Kanun Teklifiyle, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların, sorumlu sıfatıyla 2 no.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilerek ödenen katma değer vergisinin, indirim konusu yapılacak vergi olarak ayrıca tanımlanması, bunun yanında söz konusu mükelleflere ait;

- Katma değer vergisi beyannamelerinin vergilendirme dönemini izleyen ayın ondokuzuncu günü akşamına kadar verilmesine ve
- Beyan edilen katma değer vergisi tutarlarının, vergilendirme dönemini izleyen ayın yirmibirinci günü akşamına kadar ödenmesine,

ilişkin düzenleme yapılması önerilmektedir.

Önerilen değişikliklerin yürürlük tarihi olarak, yayımı izleyen aybaşı önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

<i>Mevcut düzenleme</i>	<i>Önerilen düzenleme</i>
Vergi indirimi Madde 29 – 1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler: ...	Vergi indirimi Madde 29 – 1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler: ... <i>ç) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenen katma değer vergisi,</i> ...
Beyanname verme zamanı Madde 41 – 1. Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler. ...	Beyanname verme zamanı Madde 41 – 1. Mükellefler Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar, <i>vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın ondokuzuncu günü akşamına kadar</i> ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler. ...
Verginin ödenmesi Madde 46 – 1. Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir	Verginin ödenmesi Madde 46 – 1. Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler, bir vergilendirme dönemine ait katma değer

vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar ödemeye mecburdurlar.	vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmibirinci günü akşamına kadar ödemeye mecburdurlar.
...	...

b) İade hakkının kısıtlaması konusunda yetki

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 36. maddesinde Cumhurbaşkanının, indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırma veya yeniden koyma ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirleme, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân verme, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirleme yetkileri bulunmaktadır.

Kanun Teklifiyle, söz konusu maddede değişiklik yapılarak, iade hakkını kısmen veya tamamen kaldırma veya yeniden koyma ve bu şekilde iade hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Yetki Madde 36 – 1. Cumhurbaşkanı indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye yetkilidir. ...	Yetki Madde 36 – 1. Cumhurbaşkanı indirim veya iade hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim veya iade hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye yetkilidir. ...

c) Uzatılan süreler

Kanun Teklifiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yer alan aşağıdaki geçici uygulamaların süresinin 31.12.2028 tarihine kadar uzatılması önerilmektedir.

- Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 29. maddesinde sayılan projelerin, ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları.
- Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej ve funiküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri.
- 5510 sayılı Kanunun geçici 41. maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından devir ve teslimi.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 29 – 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ve 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 7 nci maddesine göre Yüksek Planlama Kurulu tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanmış ancak teklif alınmamış olanlar ile 31/12/2023 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanacak olanların; ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır. ...	Geçici Madde 29 – 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ve 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 7 nci maddesine göre Yüksek Planlama Kurulu tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanmış ancak teklif alınmamış olanlar ile 31/12/2028 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanacak olanların; ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır. ...
Geçici Madde 32 – Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej ve funiküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. ...	Geçici Madde 32 – Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej ve funiküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri 31/12/2028 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. ...
Geçici Madde 33 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dâhil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. ...	Geçici Madde 33 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dâhil) devir ve teslimi 31/12/2028 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. ...

7) Özel Tüketim Vergisi Kanunu Düzenlemeleri

a) Motorlu araç ticareti yapanlar tanımı

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde "motorlu araç ticareti yapanlar", (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler şeklinde tanımlanmıştır.

Madde hükmünde, motorlu araç ticareti yapanlar arasında yapılan sözleşmelerin noterde düzenlenmesi gerektiğine yönelik bir belirleme olmamasının uygulamada ihtilaflara neden olduğu gerekçesiyle Kanun Teklifinde, bu belirlemeye Kanun'da açıkça yer verilmesini sağlamak üzere, motorlu araç ticareti yapanların kendi aralarında yaptıkları adi sözleşmelere istinaden, ÖTV aranmaksızın işlem tesis edilmesinin önüne geçilmesini sağlamak üzere, söz konusu sözleşmelerin noterde düzenlenmesinin yasal düzenleme haline getirilmesi önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Tanımlar, teslim ve teslim sayılan haller Madde 2 – 1. Bu Kanunun uygulanmasında; ... d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri, ... ifade eder. ...	Tanımlar, teslim ve teslim sayılan haller Madde 43 – 1. Bu Kanunun uygulanmasında; ... d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, resmi şekilde düzenlenen sözleşmesi bulunan ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri, ... ifade eder. ...

b) Serbest bölgelere yapılan teslimler

Kanun Teklifiyle, serbest bölgeye yapılan teslimlerin ihracat sayılmaması ve ihracat istisnası kapsamından çıkartılması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
İhracat istisnası Madde 5 – 1. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır. a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan ahcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.	İhracat istisnası Madde 5 – 1. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır. a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan ahcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.

b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.	b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ile yurt içinden serbest bölgelere yapılan teslimler ihracat sayılmaz.
...	...

c) Telefon cihazlarına ilişkin vergileme

Kanun Teklifiyle, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun geçici 6. maddesinin uygulama süresinin 31.12.2033 tarihine kadar uzatılması ve maddede belirtilen vergi tutarının yeniden değerlendirilme oranında artırılması önerilmektedir. Geçici maddede belirtilen 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mal, "Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları"dır.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 6 – 31/12/2023 tarihine kadar, bu Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların karşısında gösterilen orana göre hesaplanan verginin, bu malların her bir adedi için 160 Türk Lirasından az olması halinde, orana göre hesaplanan vergi yerine her bir adet için 160 Türk Lirası vergi alınır. Cumhurbaşkanı bu tutarı sıfıra kadar indirmeye, üç katına kadar artırmaya yetkilidir.	Geçici Madde 6 – 31/12/2033 tarihine kadar, bu Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların karşısında gösterilen orana göre hesaplanan verginin, bu malların her bir adedi için 160 Türk Lirasından az olması halinde, orana göre hesaplanan vergi yerine her bir adet için 160 Türk Lirası vergi alınır. Bu maddede yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirilme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 1 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı bu tutarı veya yeniden değerlendirilme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarı sıfıra kadar indirmeye, üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

8) 6183 sayılı Kanun Düzenlemeleri

a) Haciz zaptı elektronik ortamda

Kanun Teklifiyle;

- Haciz zaptının elektronik ortamda düzenlenebilmesi ve
- Haciz zaptının elektronik ortamda düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmesi,

önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Haciz sırasında bulunacaklar ve haciz zaptı Madde 78 – Haciz sırasında borçlu veya zilyed veya bunların; vekilleri, işçi, müstahdem veya aileleri efradından birisi kendilerini temsilen bulunur. Bunlar haciz yerinde bulunmaz veya o sırada bulundurulmaları sağlanamazsa gıyapta haciz yapılır. Gıyapta yapılan hacizlerde zabıta memuru veya muhtar veya ihtiyar kurulu üyelerinden biri veya borçlunun veya zilyedin komşularından iki kişi hazır bulundurulur. Tanzim edilen haciz zaptında, hacze esas olan haciz varakasının tarih ve numarası, haczin yapıldığı yer, gün ve saat, haczedilen malların neler olduğu, tahmin edilen değerleri, haciz sırasında bulunan kimseler, varsa üçüncü şahısların iddiaları vesair lüzumlu hususlar belirtilir, hazır bulunanlarca imzalanarak haciz işi tamamlanır. ...	Haciz sırasında bulunacaklar ve haciz zaptı Madde 78 – Haciz sırasında borçlu veya zilyed veya bunların; vekilleri, işçi, müstahdem veya aileleri efradından birisi kendilerini temsilen bulunur. Bunlar haciz yerinde bulunmaz veya o sırada bulundurulmaları sağlanamazsa gıyapta haciz yapılır. Gıyapta yapılan hacizlerde zabıta memuru veya muhtar veya ihtiyar kurulu üyelerinden biri veya borçlunun veya zilyedin komşularından iki kişi hazır bulundurulur. Tanzim edilen haciz zaptında, hacze esas olan haciz varakasının tarih ve numarası, haczin yapıldığı yer, gün ve saat, haczedilen malların neler olduğu, tahmin edilen değerleri, haciz sırasında bulunan kimseler, varsa üçüncü şahısların iddiaları vesair lüzumlu hususlar belirtilir, hazır bulunanlarca imzalanarak haciz işi tamamlanır. Haciz zaptı elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamda düzenlenecek haciz zaptına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. ...

b) Bazı kamu alacaklarının taşınmaz devriyle ödenmesinde süre uzatımı

6183 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesi kapsamında, maddede sayılan kurumlar ile borcunu ödemede çok zor duruma düştüğü inceleme raporu ile tespit edilen diğer mükelleflerin, Devlete ait olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarından merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ihtiyaç duyulanlar ile Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilecek olanlar, bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin satın alınabilmektedir.

Düzenlemenin uygulama süresi 31.12.2023 olup, Kanun Teklifiyle süresinin 31.12.2028 tarihine uzatılması önerilmektedir.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
Geçici Madde 8 – 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tâbi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Kanuna tâbi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait	Geçici Madde 8 – 31/12/2028 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tâbi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Kanuna tâbi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin

tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların, Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarından merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ihtiyaç duyulanlar ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilecek olanlar, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine göre oluşturulacak komisyon tarafından takdir edilecek değeri üzerinden, borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin Maliye Bakanlığınca satın alınabilir. ...	veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların, Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarından merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ihtiyaç duyulanlar ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilecek olanlar, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine göre oluşturulacak komisyon tarafından takdir edilecek değeri üzerinden, borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin Maliye Bakanlığınca satın alınabilir. ...
--	--

9) Gider Vergileri Kanunu Düzenlemeleri

Kanun Teklifiyle, konut kredilerine istisna uygulamasına sınırlama getirilerek, kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olanların, doğrudan veya kooperatifler aracılığıyla kullandıkları konut kredileri dolayısıyla lehe alınan paraların istisna kapsamı dışına çıkarılması önerilmektedir.

Bunun yanı sıra, Teklifte, söz konusu kredi işlemlerine ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paralar da istisna kapsamı dışına çıkarılmaktadır.

Mevcut düzenleme ve önerilen düzenlemelerin metni aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut düzenleme	Önerilen düzenleme
İstisnalar Madde 29 – Aşağıda yazılı muameleler dolayısıyla alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır: ... İ) Emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar, ... r) Kooperatifler aracılığı ile Başbakanlık Toplu Konut İdaresi ve bankalar tarafından	İstisnalar Madde 29 – Aşağıda yazılı muameleler dolayısıyla alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır: ... İ) Emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,

açılan konut kredileri dolayısıyla lehe alınan paralar. ... y) İpotek finansmanı kuruluşlarının, konut finansmanı kuruluşlarının ve konut finansmanı fonlarının, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yaptıkları tüm işlemler dolayısıyla lehe alınan paralar. ...	... r) Kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kooperatifler aracılığı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve bankalar tarafından açılan konut kredileri dolayısıyla lehe alınan paralar. ... y) İpotek finansmanı kuruluşlarının ve konut finansmanı fonlarının, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yaptıkları tüm işlemler ile konut finansmanı kuruluşları tarafından aynı Kanun kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla lehe alınan paralar. ...
--	--

10) Diğer Düzenlemeler

Kanun teklifiyle ayrıca aşağıdaki düzenlemelerin yapılması önerilmektedir:

- a) Gelir İdaresi Başkanlığına; elektronik ortamda beyanname, bildirim veya form verilmesi mecburiyeti getirilenlerin, Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemlerinin hizmet verememesi nedeniyle söz konusu beyanname, bildirim veya formları kanuni süresinin son gününde verememesi ya da yapılması gereken ödemeleri kanuni süresinde yapamaması durumunda, beyanname, bildirim veya form verme veya ödeme sürelerinin son gününü kanunî süresinden itibaren 15 günü geçmeyecek şekilde yeniden belirleme yetkisi verilmesi.
- b) Gelir İdaresi Başkanlığına; vergiye gönüllü uyumu artırmak, vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele etmek ve tahsilatta etkinliği artırmak amacıyla mükellefiyet, vergilendirme ve vergiye uyum düzeyine ilişkin yapılacak çalışmalar için her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle oluşturulacak Risk Analizi Sistemi üzerinden risk analizi yapmaya ve vergiye gönüllü uyum düzeyini ölçme yetkisi verilmesi.

İlgili Kanun metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- [Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi](#)

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com

© 2023 PwC Türkiye. Tüm hakları saklıdır. Bu belgede PwC ifadesi, PwC ağını veya PwC ağıının üyesi olan bağımsız ve farklı tüzel kişiliklerden oluşan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir. Daha detaylı bilgi için www.pwc.com/structure adresini ziyaret edebilirsiniz.